

Jaarverslag peuteropvang 2022

Het jaarverslag van **de eerste stap** peuteropvang en VVE bevat de volgende onderdelen:

1. Inleiding
2. COVID-19
3. Aanbod
4. TOP VVE
5. Gerealiseerde capaciteit, bezetting en bereikte doelgroep-peuters
6. Verantwoording subsidie

1. Inleiding

Dit jaarverslag beschrijft de belangrijkste zaken van de peuteropvang in 2022.

2. COVID-19

Ook in 2022 liet COVID-19 zijn sporen na. Afstand bewaren was het devies en ouders komen bij het halen en brengen van de peuters niet binnen op de locaties. Testen, isolatie bij een besmetting, het gebruik van de beslisboom om te beoordelen bij welke klachten je wel en niet naar de locatie mag was aan de orde van de dag. Gelukkig is er in de opvang tot 4 jaar geen sprake meer van een sluitingsperiode.

3. Aanbod

2022 is gestart met 10 locaties peuteropvang in de Gemeente Wijchen. Op zeven locaties in de kern Wijchen (waar er minimaal 4 dagdelen peuteropvang wordt aangeboden) vindt er voorschoolse educatie plaats. Daarnaast zijn er drie locaties voor peuteropvang in kleine kernen: in Alverna, Bergharen en Batenburg. Vanwege een tekort aan peuters sluit medio 2022 de peuteropvang in Batenburg.

De peuteropvang locaties zijn allen nauw verbonden met een basisschool dan wel zijn gehuisvest in de basisschool. Dit bevordert de samenwerking tussen de peuteropvang en de basisschool.

Peuteropvang is wettelijk verankerd in de Wet Kinderopvang. Ouders die in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag zijn verplicht hiervan gebruik te maken. Ouders die géén gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag worden indirect gesubsidieerd door de gemeente. Zij betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage.

Ouderbetrokkenheid is heel belangrijk om de brede ontwikkeling ook in de thuissituatie te stimuleren. Via de dagelijks haal- en breng momenten is er frequent contact met ouders. Daarnaast zijn er 10-minutengesprekken met ouders waarbij de ontwikkeling van het kind wordt besproken aan de hand van het volgsysteem Kijk.

Bij ieder thema ontvangen ouders een activiteitenbrief waarin ouders kunnen lezen welke nieuwe woorden via het thema aan bod komen, wat kinderen aan activiteiten aangeboden wordt en via spel leren, én uitgenodigd worden om ook thuis aan te sluiten bij het thema via voorlezen, zingen en spelen.

Peuters die een indicatie voor voorschoolse educatie (VE) hebben, doelgroep-peuters genoemd, komen in plaats van twee dagdelen, vier dagdelen naar de peuteropvang. In totaal 16 uur per week. Deelname aan de twee extra dagdelen is gratis.

Het gebruik kunnen maken van extra dagdelen voor peuters met een VE indicatie betekent dat peuters meer dagdelen in een rijke taal- en speelomgeving zijn zodat ze zo goed mogelijk toegerust aan het basisonderwijs kunnen beginnen.

Jonge kinderen ontwikkelen zich vooral door middel van spel. Het spel is hoofdzakelijk een spontane bezigheid, gebaseerd op de eigen interesse. Ze ontwikkelen zich doordat ze, in een stimulerende omgeving, onbewust telkens datgene kiezen waardoor ze een volgende stap in hun ontwikkeling kunnen maken. Bij kinderen die Voorschoolse Educatie nodig hebben (doelgroep-peuters) is er een hapering in die natuurlijke ontwikkeling bijvoorbeeld door een andere moedertaal en is het van belang de ontwikkeling zoveel mogelijk gericht te stimuleren. Dat doen we door in de peuteropvang:

- te zorgen voor een veilige stimulerende omgeving
- de nieuwsgierigheid van de kinderen te prikkelen
- bij te dragen aan interactie door middel van veel verschillende spelvormen
- kinderen te stimuleren na te denken over hun eigen prestaties en het bedenken van oplossingen

Het stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen vraagt om een brede aanpak van alle ontwikkelingsgebieden samen. Op de VE locaties zitten kinderen mét en zonder VE indicatie met elkaar in de groep. Hierdoor kunnen kinderen van elkaar leren.

In de peuteropvang wordt er gewerkt met het VVE programma Startblokken. Middels deze methode wordt de ontwikkeling van alle kinderen op een gestructureerde en samenhangende wijze gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal emotionele ontwikkeling.

In dit programma staat de ontwikkeling van het kind centraal en is de pedagogisch medewerker voorwaarde scheppend om kinderen naar een hoger ontwikkelingsniveau te brengen via spel en betekenisvolle activiteiten. Er wordt gewerkt aan de hand van thema's die door de pedagogisch medewerkers worden gekozen mede aan de hand van het ontwikkelingsniveau en de interesse van de kinderen.

Alle VE PM in 2022 ingezet, voldoen aan de verplichte kwalificaties taal-eis 3F en VVE scholing. We merken dat we steeds weer moeite hebben om te kunnen voldoen aan de VE kwalificatie-eisen.

Doorgaande lijn en inhoudelijke aansluiting met de basisschool

Er is voor kinderen die gebruik maken van VE een warme (=mondelijke) overdracht naar de basisschool, zo mogelijk in bijzijn van ouders. Tijdens de overdracht wordt de ontwikkeling van het kind besproken en wordt aangegeven óf en op welk gebied het kind binnen de peuteropvang extra begeleid is en wat daarvan het resultaat is.

Voor niet VE kinderen is er een schriftelijke overdracht aan de basisschool.

De interne begeleiding en zorg binnen peuteropvang en basisonderwijs sluiten op elkaar aan. Kinderen waarbij de overgang naar het basisonderwijs naar verwachting begeleid zal moeten worden, of waarbij andersoortig onderwijs beter is, worden besproken in het Komeetoverleg. Samen met de ouders en de deelnemende partners in het Komeetoverleg wordt de beste route voor het kind uitgestippeld.

Het pedagogisch educatief handelen tussen basisschool en peuteropvang wordt afgestemd onder andere via een aantal gezamenlijk thema's.

4. TOP VVE

De Eerste stap heeft in 2020 vijf strategische doelen voor de komende vier jaar opgesteld:

- Kansen vergroten, verschillen verkleinen
- Wendbaar organiseren
- Duurzame inzetbaarheid en goed werkgeverschap
- Vergroenen en verduurzamen
- De kracht van de groep

Met het eerste doel: "kansen vergroten, verschillen verkleinen" willen we bereiken dat kinderen met een achterstand in hun ontwikkeling, nog meer profijt hebben van de tijd die ze in de peuteropvang doorbrengen. Een van de instrumenten die we daarvoor inzetten is het scholingstraject TOP VVE voor twee locaties: één in Wijchen en één in Grave.

Met plezier samen groeien

Gemeente Wijchen subsidieert TOP VVE. Een traject waarbij de educatieve kwaliteit van de peuteropvang verhoogd wordt middels een intensief scholingsaanbod voor pedagogisch medewerkers. Aan het begin en aan het eind wordt de kwaliteit gemeten door de Universiteit van Utrecht op de onderdelen emotionele ondersteuning, groepsorganisatie en educatieve ondersteuning.

De uitkomst van de 0 meting, voorafgaand aan het scholingstraject, was als volgt:
" Hierbij is te zien dat op beide locaties in de midden range hoog wordt gescoord binnen het domein van de 'sociaal emotionele ondersteuning' en 'groepsorganisatie' en gemiddeld laag of laag binnen het domein 'educatieve ondersteuning'".

In 2022 zijn er vijf trainingsblokken die in 2023 een vervolg krijgen met nog eens vijf trainingsblokken. Pedagogisch medewerkers wordt geleerd om de interactie met de peuters te verbreden en te verdiepen zodat de peuters nog meer worden gestimuleerd in hun (taal)ontwikkeling.

Ieder trainingsblok bestaat uit een theoretische scholing met daarop volgend twee meer praktische scholingen, coaching op de groep en ouderbijeenkomsten. Pedagogisch medewerkers zijn zeer gemotiveerd om het geleerde in de praktijk toe te passen en ervaren het als een voorrecht om deel te kunnen nemen aan TOP VVE. Het blijft een uitdaging om ouders voldoende betrokken te krijgen. In 2023 wordt TOP VVE afgerond en ontvangt de gemeente een inhoudelijke en financiële verantwoording.

5. Gerealiseerde capaciteit, bezetting en bereikte doelgroep peuters

Aan de hand van de aanmeldingen wordt de capaciteit zodanig ingezet dat er een zo goed mogelijke bezetting kan worden bereikt. In 2022 realiseerden we een capaciteit van 256 plaatsen van 2 dagdelen.

	Reguliere capaciteit Peuteropvang	VE capaciteit	Totale gerealiseerde capaciteit 2022
2022	176 peuteropvangplaatsen (2 dagdelen)	40 peuteropvangplaatsen (4 dagdelen)	256
	Bezetting regulier	Bezetting VE	Totaal
	84%	68%	79%

Alle VE kinderen worden geïndiceerd door het Consultatiebureau en waar het spraak/taal betreft ook door de logopedische dienst. Het overgrote deel van de VE kinderen heeft een anderstalige achtergrond.

50 unieke peuters hebben in 2022 deelgenomen aan Voorschoolse Educatie. (In 2021: 58 peuters)
 In 2022 zijn er 23 kinderen ingestroomd in VVE.

6. Verantwoording subsidie

De subsidie is in een apart bijlage verantwoord.

71% van de reguliere ouders maakt gebruik van de kinderopvangtoeslag. In 2021 was dit 75% en in 2020 76%. Van de VE ouders maakt 20% gebruik van de kinderopvangtoeslag voor het 1^e en 2^e dagdeel. In 2021 en 2020 was dit 24%.